

2.11

BERÄKNA GRÄNSVÄRDETS

a)
$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{n}\right)^{2n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\left(1 + \frac{1}{n}\right)^n\right)^2$$

$$= \left(\lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n\right)^2 = (e)^2 = \underline{\underline{e^2}}$$

↑
(SATS 2(7), s. 136)

g)
$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{n^2} = \lim_{n \rightarrow \infty} (n^2)^{\frac{1}{n}}$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} (n^{\frac{1}{n}})^2 \quad (\text{OK } \forall n > 0!)$$

$$= \left(\lim_{n \rightarrow \infty} n^{\frac{1}{n}}\right)^2 \quad (\text{SATS 2(7), s. 136})$$

$$= (1)^2 = \underline{\underline{1}}$$

h)
$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(2 + \frac{1}{n}\right)^n$$

OBSERVERA ATT $2 + \frac{1}{n} \geq 2$, SÅ $\left(2 + \frac{1}{n}\right)^n \geq 2^n$ VILKET
 VÄXER OBEGRÄNSAT DÄR $n \rightarrow \infty$. SÅLEDES

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(2 + \frac{1}{n}\right)^n \geq \lim_{n \rightarrow \infty} 2^n = \infty$$

DEN ENDA MÖJLIGHETEN ÄR ATT $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(2 + \frac{1}{n}\right)^n = \infty$.

2.33

BERÄKNA

$$a) \sum_{k=1}^{\infty} \left(\frac{1}{3}\right)^k := \lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{k=1}^n \left(\frac{1}{3}\right)^k \quad (\text{VL DEFINIERAS ENL. GRÄNSV. I HL})$$

$$\sum_{k=1}^n \left(\frac{1}{3}\right)^k = \left(\frac{1}{3}\right)^1 + \left(\frac{1}{3}\right)^2 + \dots + \left(\frac{1}{3}\right)^n = -1 + \left(\frac{1}{3}\right)^0 + \left(\frac{1}{3}\right)^1 + \left(\frac{1}{3}\right)^2 + \dots + \left(\frac{1}{3}\right)^n$$

$$= -1 + \sum_{k=0}^n \left(\frac{1}{3}\right)^k$$

$$= -1 + \frac{1 - \left(\frac{1}{3}\right)^{n+1}}{1 - \frac{1}{3}}$$

(GEOMETRISK SUMMA)

$$= -1 + \frac{3}{2} \cdot \left(1 - \left(\frac{1}{3}\right)^{n+1}\right)$$

$$= -1 + \frac{3}{2} - \frac{3}{2} \left(\frac{1}{3}\right)^{n+1}$$

$$= \frac{1}{2} - \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{3^n} \longrightarrow \frac{1}{2}, \quad n \rightarrow \infty$$

$$\text{SVAR: } \sum_{k=1}^{\infty} \left(\frac{1}{3}\right)^k = \frac{1}{2}$$

HUR FORT VÄXER FUNKTIONER I FÖRHÅLLANDE
TILL VARANDRA?

$$1) \frac{\ln x}{x^\alpha} \rightarrow 0, \quad x \rightarrow \infty \quad (\alpha > 0)$$

$$2) \frac{x^\alpha}{a^x} \rightarrow 0, \quad x \rightarrow \infty \quad (\text{ANNA } a > 1)$$

$$3) \frac{a^n}{n!} \rightarrow 0, \quad n \rightarrow \infty$$

VI SÄGER ATT $\ln x$ VÄXER LÅNGSAMT OCH $n!$
VÄXER FORT.

FLER STANDARDGRÄNSVÄRDEN (MEMORERA!):

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \left(1 + \frac{1}{x}\right)^x = \lim_{x \rightarrow -\infty} \left(1 + \frac{1}{x}\right)^x = \lim_{x \rightarrow 0} (1+x)^{1/x} = e$$

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln(1+x)}{x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x - 1}{x} = 1$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} n^{1/n} = 1, \quad \left(\lim_{n \rightarrow \infty} a^{1/n} = 1, \quad a > 0 \quad \begin{array}{l} \text{FÖLDER FRÅN} \\ \text{KONT. AV } a^x \end{array} \right)$$

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{x} = 1$$

2.36

BERÄKNA GRÄNSVÄRDE DÄ $x \rightarrow \infty$:

$$a) \frac{\ln x}{\sqrt{x}} = \frac{\ln x}{x^{1/2}} \rightarrow 0 \quad (\text{STANDARDGRV.})$$

$$b) \frac{\ln \sqrt{x}}{x} = \frac{\ln y}{y^2} \rightarrow 0$$

$$c) \frac{\sqrt{\ln x}}{x} = \sqrt{\frac{\ln x}{x^2}} \rightarrow \sqrt{0} = 0 \quad (x \rightarrow \sqrt{x} \text{ ÄR KONT. !})$$

$$h) \frac{\ln 3x}{\ln 2x} = \frac{\ln 3 + \ln x}{\ln 2 + \ln x} = \frac{\overbrace{\ln x}^{\rightarrow 0} \left(\frac{\ln 3}{\ln x} + 1 \right)}{\underbrace{\ln x}_{\rightarrow 0} \left(\frac{\ln 2}{\ln x} + 1 \right)} \rightarrow 1$$

$$i) \ln 2x - \ln x = \ln 2 + \ln x - \ln x = \ln 2$$

$$j) \ln(2+x) - \ln x = \ln \frac{2+x}{x} = \ln \left(\frac{x \left(\frac{2}{x} + 1 \right)}{x} \right) = \ln \left(1 + \frac{2}{x} \right) \xrightarrow{\rightarrow 0} \ln 1 = 0$$

($\ln x$ ÄR KONT. !)

2.47

$$a) \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln(1+3x)}{\sin x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\frac{\ln(1+3x)}{x}}{\frac{\sin x}{x}} \stackrel{\text{L'Hôpital}}{=} \frac{3}{1} = \underline{\underline{3}}$$

$$\left(\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln(1+3x)}{x} = \lim_{y \rightarrow 0} \frac{\ln(1+y)}{y/3} = 3 \right)$$

$$c) \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{2^x + \ln x}{3 \cdot 2^x - \ln x} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\overbrace{\ln x}^+ \cdot \left(\frac{2^x}{\ln x} + 1 \right)}{\underbrace{\ln x}_+ \cdot \left(\frac{3 \cdot 2^x}{\ln x} - 1 \right)} = \frac{+1}{-1} = \underline{\underline{-1}}$$

2.39

f är definierad för $x > 0$ och

$$\ln(1+x) \leq f(x) \leq \ln(1+2x), \quad x > 0$$

vad kan sägas om:

a) $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x)$

Eftersom $\lim_{x \rightarrow \infty} \ln(1+x) = \infty$ så måste även $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = \infty$.

b) $\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x)$

Både $\lim_{x \rightarrow 0^+} \ln(1+x) = 0$ och $\lim_{x \rightarrow 0^+} \ln(1+2x) = 0$ så

$\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = 0$ likväl.

c) $\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{f(x)}{x}$

Da $f(x) \geq \ln(1+x)$ så gäller $\frac{f(x)}{x} \geq \frac{\ln(1+x)}{x}$ för $x > 0$.

$\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\ln(1+x)}{x} = 1$ (standardgränsvärde)

Så $\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{f(x)}{x} \geq 1$ (om gränsvärdet existerar)

Da $f(x) \leq \ln(1+2x)$ så gäller $\frac{f(x)}{x} \leq \frac{\ln(1+2x)}{x}$ för $x > 0$

$\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\ln(1+2x)}{x} = \{y=2x\} = \lim_{y \rightarrow 0^+} \frac{\ln(1+y)}{y/2} = 2$

Så $\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{f(x)}{x} \leq 2$ (om gränsvärdet existerar)

Svar: $1 \leq \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{f(x)}{x} \leq 2$

om gränsvärdet existerar.
~~men~~ (vi kan inte göra något uttalande huruvida gränsv. existerar!)

2.37

LÅT α VARA VINKEL I GRADER, LÅT x VARA SAMMA VINKEL FAST I RADIANER. DEFINIERA $\sin_0 \alpha := \sin x$.
BERÄKNA

$$\lim_{\alpha \rightarrow 0} \frac{\sin_0 \alpha}{\alpha}$$

SAMBAND MELLAN GRADER OCH RADIANER GER $\alpha = \frac{180}{\pi} \cdot x$.
VI SER ATT OM $\alpha \rightarrow 0$ SÅ $x \rightarrow 0$. VARIABELBYTET GER

$$\lim_{\alpha \rightarrow 0} \frac{\sin_0 \alpha}{\alpha} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{\frac{180}{\pi} x} = \frac{\pi}{180} \cdot \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{x} = \frac{\pi}{180}$$

SVAR: $\lim_{\alpha \rightarrow 0} \frac{\sin_0 \alpha}{\alpha} = \frac{\pi}{180}$

2.38

BERÄKNA (P_n OMKRETS AV REGELBUNDEN n -HÖRNING INSKRIVEN I CIRKEL MED RADIE r .)

$$\lim_{n \rightarrow \infty} P_n \quad \text{DÄR} \quad P_n = n \cdot 2 \cdot r \cdot \sin \frac{\pi}{n} \quad \& \quad 2$$

GÖR VARIABELBYTET $x = \frac{\pi}{n}$. OM $n \rightarrow \infty$ SÅ $x \rightarrow 0$:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} n \cdot 2 \cdot r \cdot \sin \frac{\pi}{n} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\pi}{x} \cdot 2 \cdot r \cdot \sin x$$

$$= \lim_{x \rightarrow 0} 2\pi r \cdot \frac{\sin x}{x}$$

$$= 2\pi r$$

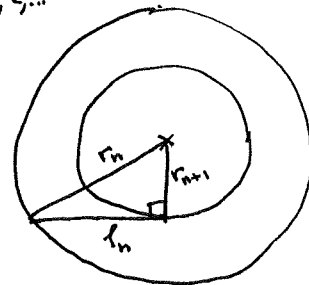
SVAR: OMKRETSEN $P_n \rightarrow 2\pi r$ DÄR $n \rightarrow \infty$.

2.48

GIVET: $\frac{r_{n+1}}{r_n} = k$, $0 < k < 1$, $n = 0, 1, 2, \dots$

BESTÄM k SÅ ATT

$$\sum_{i=0}^{\infty} l_i = 2\pi r_0$$

LÄNGERNA l_i GES ENL. FIGUR AV:

$$l_i^2 = r_i^2 - r_{i+1}^2 = r_i^2 \left(1 - \left(\frac{r_{i+1}}{r_i}\right)^2\right) = r_i^2 (1 - k^2)$$

$$\Rightarrow l_i = r_i \cdot \sqrt{1 - k^2} \quad (l_i \text{ ÄR POSITIV!})$$

ENL. DEF.

$$\sum_{i=0}^{\infty} l_i = \lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{i=0}^n l_i$$

SUMMAN BLIR

$$\begin{aligned} \sum_{i=0}^n l_i &= \sum_{i=0}^n r_i \sqrt{1 - k^2} = \sqrt{1 - k^2} \cdot \cancel{r_0} \cdot (r_0 + r_1 + \dots + r_n) \\ &= \sqrt{1 - k^2} \cdot r_0 \cdot \left(1 + \frac{r_1}{r_0} + \frac{r_1}{r_0} \cdot \frac{r_2}{r_1} + \frac{r_1}{r_0} \cdot \frac{r_2}{r_1} \cdot \frac{r_3}{r_2} + \dots + \frac{r_1}{r_0} \cdot \frac{r_2}{r_1} \cdot \frac{r_3}{r_2} \cdot \dots \cdot \frac{r_n}{r_{n-1}}\right) \\ &= r_0 \cdot \sqrt{1 - k^2} \cdot (1 + k + k^2 + \dots + k^n) \\ &= r_0 \cdot \sqrt{1 - k^2} \cdot \sum_{k=0}^n k^i = r_0 \sqrt{1 - k^2} \cdot \frac{1 - k^{n+1}}{1 - k} \\ &\rightarrow r_0 \cdot \sqrt{1 - k^2} \cdot \frac{1}{1 - k} \quad \text{DÄ } n \rightarrow \infty \quad (\text{OBS! } 0 < k < 1!) \end{aligned}$$

VI VILL VÄLJA k SÅ ATT

$$2\pi r_0 = \sum_{i=0}^{\infty} l_i = \frac{\sqrt{1 - k^2}}{1 - k} \cdot r_0$$

VILKET GER

$$\begin{aligned} 2\pi &= \frac{\sqrt{1 - k^2}}{1 - k} = \frac{\sqrt{(1 - k)(1 + k)}}{\sqrt{(1 - k)^2}} = \sqrt{\frac{1 + k}{1 - k}} \Rightarrow \frac{1 + k}{1 - k} = 4\pi^2 \\ \Rightarrow 1 + k &= 4\pi^2 (1 - k) \Rightarrow k \cdot (1 + 4\pi^2) = 4\pi^2 - 1 \Rightarrow k = \frac{4\pi^2 - 1}{4\pi^2 + 1} \end{aligned}$$

SVAR: $k = \frac{4\pi^2 - 1}{4\pi^2 + 1}$

DERIVATAN AV f I PUNKTEN x DEFINIERAS SOM

$$f'(x) := \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x+h) - f(x)}{h}$$

a) BESTÄM DERIVATAN AV $f(x) = x^2$:

$$\begin{aligned} f'(x) &= \lim_{h \rightarrow 0} \frac{(x+h)^2 - x^2}{h} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{x^2 + 2hx + h^2 - x^2}{h} \\ &= \lim_{h \rightarrow 0} \frac{2hx + h^2}{h} = \lim_{h \rightarrow 0} 2x + h = \underline{\underline{2x}} \end{aligned}$$

b) BESTÄM DERIVATAN AV $f(x) = \frac{1}{x+1}$ ($x \neq -1$):

$$\begin{aligned} f'(x) &= \lim_{h \rightarrow 0} \frac{\frac{1}{x+h+1} - \frac{1}{x+1}}{h} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{1}{h} \cdot \frac{x+1 - (x+h+1)}{(x+h+1) \cdot (x+1)} \\ &= \lim_{h \rightarrow 0} \frac{-h}{h \cdot (x+h+1)(x+1)} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{-1}{(x+h+1)(x+1)} \\ &= \frac{-1}{(x+1) \cdot (x+1)} = \underline{\underline{-\frac{1}{(x+1)^2}}} \end{aligned}$$
